

Úvodník

Milé děti (všichni jsme něčí děti), všechno nejlepší k dnešnímu svátku!

Prezident Zeman si na včerejším otevírání studánek opět uhnal silnou virózu, ale dnes je již v pořádku. Kuna prolezla odpadní rourou až do záchodové mísy. Zdeněk Troška nemá chuť nikoho vychovávat. Firmu zapletemou do půlmiliardové kauzy ODS vedl bezdomovec a zemřel, Němců je méně, než se čekalo a Medard prý udeřil předčasně a pršet bude celý červen.

Taky se vám zdá, že se svět pos... zbláznil? Dnes a denně si v duchu kladu otázku, kam se to lidstvo dobrovolně řítí. Jak se ale vyrovnat s realitou, když Medardova hyperaktivita nedovolí lezcům lézt?

Včera při úklidu jsem se přistihla, jak zasněně žmolám pár zrněk písku, která vypadla z batohu, čichám k maglajzáku a dokonce koketuji s myšlenkou, že vyrazím na stěnu, což je skutečně vážná známka progredujícího šílenství. Jste na tom stejně a nemáte zrovna na letenku do Peru nebo na Havaj? Zdá se, že tenhle rok nedostaneme nic „zadarmo“. Chceme-li přežít ve zdraví, musíme se snažit. K tomu nám dopomáhej Bůh a Mantana.

V tomto čísle můžete například spolu s Pepínem Kotykem zavzpomínat na zimu a noční skialpy, Broněk Bandas vám barvitě vyličí, jak nečekaně dopadl romantický večer na Kozelce a do „normálnějších“ časů se přenesete díky rozhovoru šéfredaktora Blagodana se Zdeňkem Doskočilem, dlouholetým vedoucím horokroužku při TJ Klínovec, jehož svěřenci později založili Horoklub Chomutov. Přeji vám příjemné počtení a na závěr mám pro vás i jednu dobrou zprávu. Množství vody na zeměkouli je limitované a jednou doprší.

1. června 2013, Jana Komínová

PS: Kromě Boha a Mantany k zachování plného duševního zdraví přispěje i permice na stěnu, pravidelný přísun přiměřených dávek alkoholu a samoopalovací mléko. Doporučuje jedenáct z deseti horolezkyň.

PPS: Hodně štěstí klukům do Peru!

Jizerská tatrmánie

Pepíno Kotyk

Zdravím horoklubáci, pro naše něžnější polovičky tu mám dietní kůru, pro gaučové prognostiky adrenalin.

Letošní zima byla dosti vrtkavá a nejednoho milovníka zimy zklamala. Nikdo neví, nač se těšit, co naplánovat!

Dlouho jsem byl v očekávání ne nějakou akci na skialpy. Avšak z některých předem sešlo z počátku pro nedostatek sněhu a později z důvodů pracovních.

Čekal jsem na čerstvý sníh, což se dostavilo v podobě stálé oblačnosti, která dle předpovědi měla být díky větru dosti proměnlivá. Těšil jsem se, že by mohlo prosvitnout i slunce. Na tuto dobu jsem si plánoval výlet na Sněžné Věžičky.

Rozhoduji se na večer vyrazit a svou výletní cestu započít v oblíbené Bartlově chatě (pozdější první část cesty, nazvané pro své expediční podmínky, nazvané Jizerská Tatrmá-

nie).

Jedu z Liberce do Raspenavy vlakem. Zde čekáme neplánovaně na autobus do Bílého Potoka. Díky místním se nezneklidňuji, je to poslední spoj, jak se dostat pro ně domů. Lehce sněží s mírným větrem. S akademickou čtvrt hodinkou autobus přijíždí „Hurááá!“

Konečně na Bártlovce procházím verandou a vstupuji do lokálu, kde je živo. Štamgasti u výčepu a zbytek na place. Přisedám k místním s očekáváním objednaného piva, které vzápětí při výstupu vypotím. Potřebuji nějaké volty na cestu. Tlacháme u stolu a seznamuji se s Piškotem a Červazem (místní lezci).

Jsem odhodlán o půlnoci vyrazit. Předemnou odchází osmi členná skupina lezců. Chystají se přespat na Sedmítrámovém mostě anebo někteří dál ke Smědavě. Vybaveni sněžnicemi se postupně vytráceli z lokálu. Jako poslední odchází jeden člen, který byl už v dost podroušeném stavu. S čelovkou do strany, rozepjatou péřovkou a kletrem na jednom rameni nám významně dával najevo, jaký jsou borci, když jdou přespat ven.

Všichni kamarádi jej minuli, ať už taktéž ve zkroutěném stavu či o něco lehčeji. Hoši již svou voltáš dobyli dokonale.

Jen on stojící nad naším stolem nás svými hláškami bavil. Nejprve jsme jej párkrát upozorňovali na opouštějící kamarády, avšak k jeho stavu jsme jej slušně vykazali. Nikdo netouží po hledání osmi týpků po Jizerkách. Dopíjím a loučím se s osazenstvem. Všichni jsme se odchodem skupinky dosti obveselili.

Již nasazuji pásy, dozapínám kletr, otevírám ventilaci a vyrážím vstříc nočnímu dobrodružství. Získávám strojové tempo. Žádná vrcholná rychlost! Jsou zde zapadané stopy a já je nahoru opět prošlapuji. Až sem na Hájený potok je cesta znatelná v závětrí vzrostlých stromů. Do zad mi svítil měsíční svit přerušovaný větrem hnanými mraky. Začíná přituhávat.

Od Hájeného potoka začíná lopota. Stoupání se zvýšilo a cesta ve svahu se zúžila. Podtrženo sečteno, kde již nejsou znát zaváté stopy po přede mnou prošlých dobrodružích, kteří si udělali výlet během dne. Jen ve vodotečích potoků je vidět, jak a kde nejspíše překonávali strouhu. V jinak balvany poseté cestě jsem nenarazil na kámen a to ani při míjení těch největších. Nabízí se mi krásná scenérie. Pode mnou se drží nenší opar mraků a nade mnou se valí celá obloha, která nechává sem tam zahalit měsíc a nad ním ozářené měsíčním svitem stratusy. Snaha o zachycení měsíce mezi mraky mi dává možnost odpočinout si, chtělo by to stativ!

Mraky postupně klesají a já se dostávám pod klínový vrch.

Zde jsem zakufroval v domněnání, že jsem již na vrcholu, na svažité cestě jsem předčasně odbočil. Asi po jednom kilometru cesta končila. Ne že by to dál nešlo, ale jak? Dál nejspíš podle

hranice chráněného území značená dvěma červenými pruhy na stromech. Dva jsem zkraje zahlídl, ale dál jsem nepokračoval. Věděl jsem, že bych se po vrstevnici dostal na Frýdlantské cimbuří. Vracím se, vědom si svého omylu. Na té svážnici

musí cesta vést někam dál přes ní, brzy jsem musel odbočit ze stoupání. Tady v tom svahu to opravdu nejde, prodloužil bych si vzdálenost a hledat za snížené viditelnosti na navátých stromech značky či odhadovat cestu, jsem si netroufl. Zpět překonávám tři obří zadky a jednu obryni. Jedná se o překonávání zavátých potoků. „Pánové a dámy, když proslápnete, zaboříte či vypnete lyži, jste v ... ! Vyhrabat se z potoka při tom množství sněhu není nic příjemného.“ Rub a líc této minely je v tom, že nakonec jsem se dostal po větru a bez sněžení, zatím co zpět se nám rozesněžilo. Fouká mi do ksichtu, ale spoň to mám již sám sebou proslápnutý. Dorážím na místo, kde jsem předčasně odbočil, využívám té chvíle k občerstvení. Pokračuji dál ve svahu a v závětří smrčků rozpoznávám zavaté stopy. „Je to tady.“ Stálé stoupání mě utvrzuje o správnosti směru. Terén se opět láme a za hustého sněžení si místy přisvěcuji, abych se ujistil o směru cesty. Dorážím na rozvodí. Zde odbočuji doprava a dál na Předěl. Je tu jedna sněhová pláň a směr či cestu si člověk musí odvodit

od místy sotva vyčnívajících stromků. Potkávám první tyč, nejsou však pravidelně za sebou. Dostávám se mezi větší stromy a zde je cesta čitelnější. Nastává známé: „Za támhleťou zatačkou, tak za támhleťou a pořád nic“. Konečně ta pravá. Pak vidím cca tři sta metrů světlo. Měl jsem za to, že tam projel kazbojler upravující magistrálu. Po příchodu na zahlédnuté místo mne ve větrné chumelenici vítá odpočívadlo na Předělu. Místo kazbojleru to byli dva chlapíci z Vrchlabí, kteří se vydali na přejezd Jizerek. Dopřáli si tepelný komfort, postavili si stan v odpočívadle. Žádné kotvení ve větru, zaváté krysy či odhazování sněhu. Po občerstvení a doplnění tekutin uléhám na lavici vedle stolu. Opět se osvědčila moje stoletá na zakázku šitá péřová mumie. Ráno by člověk spal, kdyby byl ženská, ale jako chlap jsem musel vstát a jít si ulehčit. My ty ženský zkrátka přechčijem. Ještě jednou se zavrtávám a vyčkám, až budou kluci vstávat. Ještě než jsem opět usnul, přešel kolem

nás kazbojler upravující magistrálu s letmým zastavením si nás osvětlil hledáčkem a co si mysleli, si domyslete.

Kolem půl osmé vstáváme, dáváme si snídani a já mám možnost si s někým poklábosit. Chlapi by chtěli do Oldřichova, s přespáním na Bílé Kuchyni. Když jsem jim řekl, že to zvládnou bez přespání, byli nadšení. Vydali se s krysy na běžkách. Následovalo balení a cesta na Smědavu, Knajpu a dál na Čihadla, Tetřevky, Máří, Hřebínek, Bílou Kuchyni, Poledník do Oldřichova.

Další průběh mého výletu již není pro vás nijak výjimečný. Ale věřím, že včerejší JIZERSKÁ TATRMÁNIE o něčem poučila a ve většině pobavila. Ahoj někdy dovi..., horám zdar.

Jizerskokrkonoskýkrušohorec Pepíno – pro Párka z hor.

Půlnoční příhoda

Broněk Bandas

Jarní metodika Horoklubu skončila, ale my (Bandasky a Deivina) už jsme měli plán na zbytek víkendu - Kozelku. Holky (Šiška s Deivinou) se přihlášily na Kozelkovskou dvanáctku a chtěly na tyhle lezecké závody trochu potrénovat. Deivina si na lezbu ještě domluvila parťáky z plavby na Ploučnici (viz. Mantana 04/2013).

V sobotu po metodice hodně foukalo a žádné velké teplo taky nebylo, takže jsme večer s povděkem přijali pozvání plzeňských lezců k ohništi u jejich chalupy. Pro přesnost musím říct, že nás pozvali nejen k ohni, ale i do chalupy, což jsme s povděkem odmítli, protože vítr dokonale vyčistil oblohu a nás víc než pařba v chalupě lákalo posezení u ohně pod nebem přetékajícím hvězdami. Plzeňáci nejen že respektovali naši touhu po romantice, ale ještě nám poskytli lavice i dřevo na oheň a dokonce nám nabízeli pečená kuřata. Když zjistili, že je o nás postaráno a že máme své dobroty k pečení, nechali nás noci, hvězdám a rozjímání.

Kolem malého ohýnku volně proudil hovor jen tu a tam přerušovaný Deiviny hejknutím. Za kruhem světla z ohně byla černočerná tma nezničená světelným smogem velkých měst a v té černotě zářily tisíce hvězd. Bylo to něco tak čistého a mocného, že se mně ani nechtělo mluvit. Sál jsem tu atmosféru, tu tichou krásu, když ze tmy vystoupila postava. Byl to jeden z plzeňských lezců, který svou přítomností dal směr našemu dalšímu hovoru. Přišel totiž skoro neslyšně z nedaleké hospody a Deiva ústeckým klukům vyprávěla, že tohle by se v našem oddíle stát nemohlo, že kdyby **našinci** šli z hospody, byl by to jiný mazec, protože náš předseda jak leze, tak pije a někdy ani tak neleze, jako pije.

Nejsem si jistý, jestli Deiva to vyprávění dokončila, protože už jsem se zase ponořil do hloubky noci. Jen vím, že moje kochání bylo brutálně přerušeno opileckým řevem nějaké partičky, která vyšla z hospody. Kolem ohně všichni zpozorněli a Deiva zase hejkla: "Co to je, ty vole, to jsou nějaký degéni, myslíte, že jsou to horolezci?" Řev se stupňoval a blížil. Někáký hlas ze tmy začal řvát, že musí traverzovat k cestě a tím pádem bylo jasné, že to horolezci jsou. Deiva konstatovala, že ti Plzeňáci taky umí pořádně zapařit a nebýt tak daleko od domova, myslela by, že to jsou ty naše hovada. Pak bylo slyšet narážení více těl na drátěný plot a dívčí hlas hlásil, že nějaký blbec natáhnul přes cestu dráty. Mužský hlas jí uklidňoval, že tady rozhodně žádná cesta není a další hlas pronesl, že **kde je vůle, tam je cesta**. Ta hláška mě zaujala. Měl jsem pocit, že je mně nějak povědomá.

Právě v té chvíli nám nad hlavami prolétla létavice. Moje první tenhle rok. Než jsem si v hlavě, ještě trochu omámené tou nádherou noci, dal dohromady nějaké přání, do kruhu světla vpadl jak ďábel sám předseda Horoklubu Letoš. A mně zároveň s tím, že ta výše zmíněná hláška je z horoklubových Chorých mozků došlo, že kdyby teď padalo létavic, kolik chtělo, žádné přání už dohromady nedám. Letoš doprovázela příšerně halekající suita. Ti šťastnější ještě dokázali stát na nohách. Verča v té tmě vypadala jak divoženka, Long táhnul Dyka, Dyk táhnul bágl a kytaru. Rost'a sklepávající ze sebe zbytky oplocení tvořil zadní voj. Zatímco ostatní se s námi s nadšením vítali, Dyk praštil s báglem k ohni a pokusil se na něj usednout. Vzápětí nám ukázal parádní kotoul vzad do vzporu snožmo za rukama. Poměrně hezký gymnastický prvek nejvíc ohodnotil Letoš, který dupal ko-

lem ohně a řval: "Dejte mu do ruky kytaru!" "Čím víc piju, tím líp hraju!", halekal Dyk a sednul si na bágl s kytarou v ruce. Vzápětí si opět v mokré trávě stříhnul parádní gymnastickou sestavu hrajíc u toho na kytaru. Poté se významně unavený instrumentalista odebral k nedalekému pískovišti a hrdelní zvuky podobné zvuku lesního rohu byly na delší dobu jeho jedinou hudební produkcí.

A dál? Změkčíli lezci (tedy my) šli spát na parkoviště a předseda se svou suitou šel k Plzeňákům na chalupu zachraňovat čest a dobrou pověst Horoklubu. Tečku za tímto článkem udělal v neděli ráno Rost'a, který uplynulý víkend zhodnotil slovy: "Na jarní metodice jsem byl poprvé. A asi taky naposled!"

Broněk

ROZHOVOR - Mgr. Zdeněk Doskočil

Autor: Blahouš Kluc

- nar. 1952
- Jednatel firmy Gekon, Chomutov
- Zdržuje se v Teplicích

Dne 19. 3. 2013 jsem měl příležitost si popovídat se Zdeňkem, který byl mimo jiné dlouholetým vedoucím horokroužku při TJ Klínovec, jehož svěřenci později založili Horoklub Chomutov. Prostřednictvím této výrazné osobnosti severočeského horolezectví se mi opět podařilo pospojovat další střípky poměrů, které vládly v 70. a 80. letech. K fotografiím se vyjádřil výstižně sám Zdeněk: „Staré fotografie, jsou nekvalitní, ale zase stejně nekvalitní jako byly naše boty, lana, oblečení atd., zapadá to do sebe.“

Jaké byly tvé začátky a co tě vedlo k tomu, že jsi začal s lezením?

Když mi bylo 15, 16 let, tak jsme s klukama ze základky Honzou Šestákem a Jirkou Atlem jezdili na čundry. Jirka měl v Perštejně takový srub. Byli jsme tam docela často a chodili kolem skal, ale nikdy jsme tam neviděli nikoho lézt. Tam těch lezců bylo maloučko a my si řekli, že zkusíme na ty skály lézt. Měl jsem konopáč, lano z pivovaru sebraného z nějakýho auta. Ti lezci tehdy moc nebyli a nebyl nikdo, kdo by nás něco naučil. Začali jsme kolem roku 1968 a začátky byly takový klukovský. Z roku 1969 z listopadu mám fotku s Hansem z Perštejna, tam má hornickou přilbu. Koupili jsme si Základy horolezectví od Černíka a tam na jedné fotce byl horolezec, jak slaňuje. Ty tisky byly mizerný, takže to byla jen silueta, která měla přes sebe nějak překřížený lano, tak jsme přemýšleli, jak to funguje. Tak jsme přišli na to, že se to asi někde nahoře za něco dá a na tom jednom konci si člověk udělá oko, do kterýho si sedne a druhým koncem lana se spouští. Tak jsme to napodobili, sedli jsme si do starýho koženýho pásku a do toho jsme dali lano a snažili jsme se udělat tu pózičku jako na té fotce. A když se někdo odrazil nohama od skály, tak byl ten správný frajer. Až ten pásek s Jirkou praskl a sesypal se z těch horních skalek v Perštejně. Ale nic se mu

nestalo.

Jednou jsme byli na Bořeni na Malých varhanách a jistili jsme přes rameno. Kamarád vyletěl a já ho neudržel a spálil si ruce. To byl tehdy častý úraz. Navštěvoval jsem gympl v Chomutově a moje učitelka Lenka Chvojková si těch rukou všimla. Pak mě vzala s Petrem a mým tátou na Bořeň do Tanečního sálu, kde bylo dlouhý slanění. Petr mi ukázal, jak se to dělá a řekl mi, že víc pro mě udělat nemůže, ať to zkusím. Pak mě vzali na písek, dal mi nějaký smyčky, měl jsem hasičský karabiny a tím jsme se s Hansem nějak osamostatnili. Hans chodil na průmku a byl o rok starší, šel v roce 1970 na vojnu. Já jsem se přes Petra Chvojku dostal do Bílinského oddílu, takže jsem začal lézt i se svými vrstevníky z končin od Mostu, např. s Jirkou Lajprtem a Honzou Bečvářem. To už jsme lezli docela pěkně. Na písku jsme se pořád báli, na nohou jsme měli kecky nebo bosí. Nám to moc nešlo a k jištění ke kruhu jsme se málokdy dostali, protože ten měly většinou těžší cesty. Když už jsme jeli do Tisé, tak jsme přespali v Libouchci na peroně, protože auto jsme neměli.

Postupně se objevily nový silonový lana na úrovni, jako jsou dnes pracovní. Karabiny se daly sem tam přivést od Dederonů. Problém byl

se smyčkami, protože nikdo nechtěl řezat lano, tak jsme sháněli různá švihadla a popruhy od saněk. Kdo co našel. Komunisti udělali 1. Máj a měli tam takový hrazení z pevného lana, tak tam Hans nějak vběhl a nařezal kus. To nám vydrželo dlouho.

Navštěvovali jste i jiné oblasti než Bořeň a Perštejn?

Vyšel průvodce po nepískovcových oblastech v Čechách a Lev Nakonečný tam popsal skály na Jedláku a na Jezerce. V průvodci to bylo špatně nakreslený, tak jsme nemohli najít skály na Jedláku. Pak jsme se seznámili s Kutílkem. Chomutovští horolezci byli v podstatě jen Kutílek, Chvojka a Chvojková. Ale ti moc často do skal nejezdili. Spíš se zde pohybovali trempíci. Samozřejmě, když jsme chodili do Perštejna, tak jsme tam už v těch prvních cestách viděli natlučený skoby a přišlo nám šílený, jak se tam někdo mohl dostat. Když vyšel ten průvodce, tak jsme i věděli, kdo ty cesty dělal. Pak jsem si i s autorem těch cest s Mírou Chytilým dopisoval. Byl to už starý pán, ale byl furt dobrý.

Hans při zabudování vrcholové knihy na Malé věži dne 8. 11. 1969. Hans má na hlavě hornickou přilbu, která má na přední části zabudovanou lampu.

Když mluvíš o průvodcích, tak vím, že jsi také autorem průvodců.

Já jsem potom dělal v Pionýru v domě dětí a mládeže a měl jsem tam na starost sport. Bylo fajn, že jsem měl dost času a přístup k papíru a k nejjednoduššímu množicímu přístroji s blánou. Tak jsme takhle slepili prvního průvodce o Perštejně a okolí. Tenhle průvodce (Lezecké terény na Chomutovsku z roku 1991) byl dělaný později. To jsem se rozhodl, že by ten průvodce už měl nějak vypadat. Tak že to Pepa Macík vymaluje. Všechny ty nákresy dělal ručně. Miloš Hlíza se dostal k prvnímu počítači, napsal to, pak to přinesl a já jsem tam našel pravopisné chyby. Tak jsem mu řekl, že to nechci, ať to odveze. Tak on to chudák vyškrobával žiletkou. Pak to teprve mohlo jít ven. Vydání se tím pozdrželo asi o půl roku.

To jsme přeskočili, co bylo po gymplu?

Já jsem odešel do Hradce Králové na vysokou školu. Na fakultě byl horolezecký oddíl, tak jsem začal lézt s jinou partou. A mezitím, co jsem byl pryč, tak Jirka odešel na vojnu a z vojny přišel Honza Šesták. Vznikla tady lezecká parta, která udělala horolezecký oddíl v Jirkově – Velkodůl TJ Jana Švermy Jirkov. Tenkrát měly tělovýchovné jednoty moc rozhodovat o tom, jaký sport tam bude. On ty horolezce nikdo moc nechtěl, protože nevěděli, co to je. To byl samý fotbal a kuželky a teď nějakí exoti. Klukům se to podařilo založit, ale byla tam podmínka, že tam musí být oddíl mládeže. Což bylo dobře, aspoň byl základ pro dobrou partu, která se tam potom vytvořila. To bylo ale beze mě, protože jsem byl čtyři roky na škole a pak rok na vojně.

Počítám, že na vysoké škole jsi navštěvoval spíše písek?! Používal jsi jiné vybavení?

Jezdili jsme do Prachova. Tam se daly koupit za 120,- Kčs takový semišový boty, který měly pěnovou podrážku. Sice se prodřela, ale šla opravit. V té době v roce 1972 už začínaly prsní úvazy a jistilo se přes ruce, u kruhu přes zadek. Já jsem to osobně nezažil, ale stávalo se, že jak jsi to jistil pod zadkem a chytal jsi větší kotrmelec, tak tě to vymrštilo obličejem do skály. Padat se prostě nesmělo, protože z toho byl vždycky úraz. Nedá se říct, že by to vůbec nefungovalo, já jsem se jednou proletěl a kamarád mě chytil přes rameno do rukou. Při dobrý sou-

hře to klaplo. Ale vždycky to bylo blbý a riskovat pád bylo velký ohrožení. Takže jsme vždycky lezli s rezervou.

Na tom písku jsme stačili jen na klasický sedmy. Občas nás nějaký lepší lezec vzal na něco těžšího, ale my jsme netrénovali, lezli jsme jen pro zábavu. Cítili jsme, že to je naše maximum. Tady na skalách (v okolí Chomutova) se lezlo spíš pomocí skob. To se nedalo koupit, všechno se vyrábělo. Já jsem neměl dílnu a ani jsem nebyl moc šikovný. Leccos jsme vytloukli a přišť se to hodilo. Lezl jsem s Oldou Pospíšilem, to byl zubař a ten dělal nějakému kovářovi zuby. Vyhandloval to tak, že mu dělal protekčně zuby a kovář zase přišel s plnou taškou skob, takových dužníků. Pak ale Olda utekl do Anglie a kovář přišel, že chce ty skoby zpátky, protože neměl ani zuby, a pak ani skoby. Ale nic nedostal.

Tak na písku platí jiná pravidla než při technickém lezení. Sedělo ti to technické lezení, když jsi byl ovlivněn pískem?

Já jsem začal s tím technickým lezením. On to v té době nikdo ani jinak nedělal. Neuměli jsme si představit, že třeba ten traverz v Sokolí cestě (oblast Perštejn) bys lezl bez skob. A když jsme přešli Lavaredo, tak tam po nějakou dobu chyběly nějaký skoby a to asi rok nikdo nepřešel. Prostě padla jedna skoba a nedalo se to jít. Docela jsme se to se skobami naučili a přešli kdeco. Pak Jirka Lejprt přinesl první jednoduchý nejtky. Ty byly dlouho v Lavaredu, to nešlo ani vyskobovat, tak musel vrtat. První průstupy těžších cest byly po skobách, pak se kolem 80. let začali objevovat týpci, kteří měli za sebou nějakou sportovní průpravu, např. gymnastiku. V cestách už bylo nějaký jištění, tak to díky tomu mohli začít lézt volně.

Mě to technický lezení bavilo. To bylo svým způsobem dobrodružství, protože jsi nikdy nevěděl, co tě čeká, co tam budeš muset vymyslet.

Můžeš zmínit nějaký prvovýstup?

Když jsme přišli do Perštejna, tak tam byly čtyři cesty a z toho jednu jsme nemohli najít. S Hansem jsme začali dělat nějaký cesty, např. Švindl na Věži ve svahu, nebo Chrudimskou na Hlavním masivu. Špinavou jsem dělal s Jirkou Sajnerem v roce 1974. Byl jsem tam asi před 8 lety a byla tam chomutovská parta. Přidal jsem

Malé varhany - Bořeň 1968

Zdeněk se svým otcem. Fotí Petr Chvojka

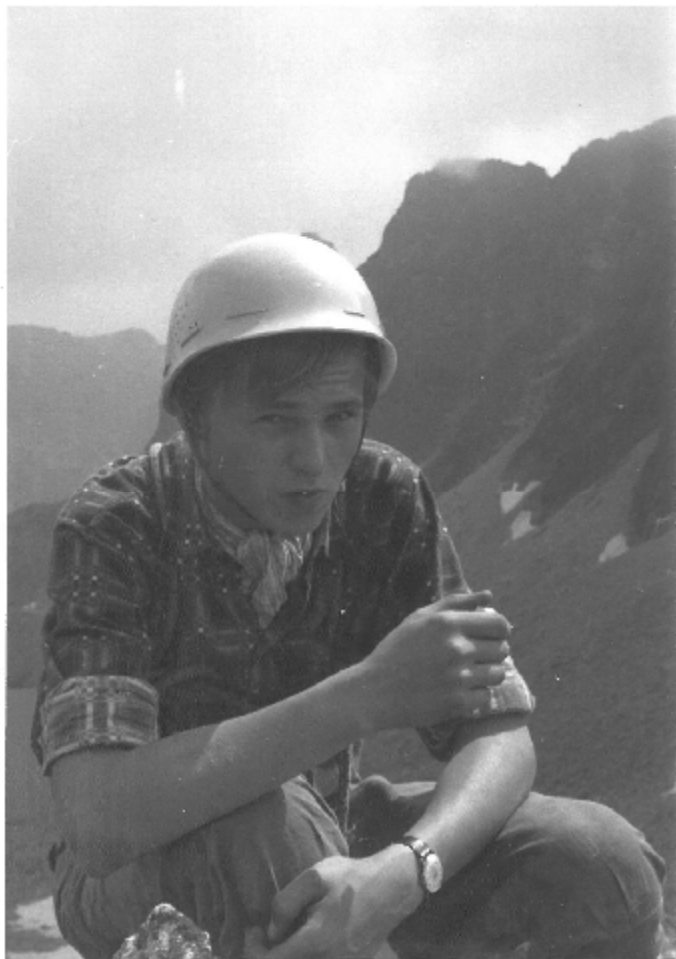
se k nějaký holce. Byli jsme u vrcholový knížky a já se jí zeptal, kolik jí bylo let v roce 1974. Rozesmála mě, když řekla minus 12 let. Jsem rád za Chomutovskou cestu v Kotvině, i když jsme to dělali technicky a několik dní. Hans vyráběl takový „Z“ skoby. Tam jsme použili i takový velký matky, který jsme upravili na brusce. Skrz jsme provlékli provázek a měli jsme takový vklínělec. A z toho jsme i slaňovali. Měli jsme i jedničkové skoby a jiný voloviny, nám to tak přišlo normální. Člověk se musel tou stěnou nějak prokousat. Honzíkovu cestu jsem dělal s Hansem a jednou jsem to lezl s Julkem Hasíkem a vylítl jsem z toho i s nějakými skobami.

Štěnici dělal nabušený Franta Kindl s Jirkou Rabasem a to se jim povedlo. Jirka došel ten poslední kus nahoře a dobíral Frantu a ten se nějak vyškubl. Jirka ho držel jen v rukou, tak ho neudržel, jen ho dobrzdil. Měli krátký lano, tak to nevyšlo až na zem a Franta skončil v tý třešni v tenkých větvičkách, který ho udržely. Jirka si přitom vymkl rameno. Franta se potřeboval odvázat a slézt po třešni dolů. Tak volal nahoru, aby mu ještě trochu povolil, ale on už nemohl.

Takže to byla taky velká akce.

Jaký druh lezení se ti na písku líbil?

Spáry přišly až později, to jsme se museli učit, protože to bylo ze skal nepřírozený lezení. Nej-jednodušší byly komíny, ale málokdy to šlo od-jistit. My jsme byli spíš vděční, když jsme se do-stali nějakým způsobem na vrchol. Spíš nám šlo o vrchol, než že bychom si vybírali cesty. To jsme si vzhledem k tomu, co jsme uměli a byli schopní odjistit, nemohli dovolit. V podstatě nám starší kluci ukázali výstupový cesty a my jsme je opakovali dokola. Až později jsme si vzali průvodce. To byl taky problém, protože tehdy průvodce nebyly. Až později vyšel od Jedličky průvodce Pískovcové výstupy v Čechách, tak už se dalo něco vybrat. To ale netvrdím, že tehdy nebyli kluci, kteří uměli lézt a jistit. To je konečně dnes vidět, jaký jsou ty sta-

První výstup ve Vysokých Tatrách na Dračie pazúry - 1970

lý cesty prásky. To byli frajeři a my nevěděli, jak to dělají. To vždycky, když jsme se dostali ke kruhu, tak jsme si u něj poseděli, protože to byl

pro nás zážitek. Jeden z dostupných kruhů byl na Neuberově věži v Bürschlických stěnách v Tisé, ta pak spadla. Byla to obrovská věž a na ní vedla krásná údolní cesta za čtyři. Tam jsme si chodili užívat.

Takže jsi neměl výrazně sportovní ambice?

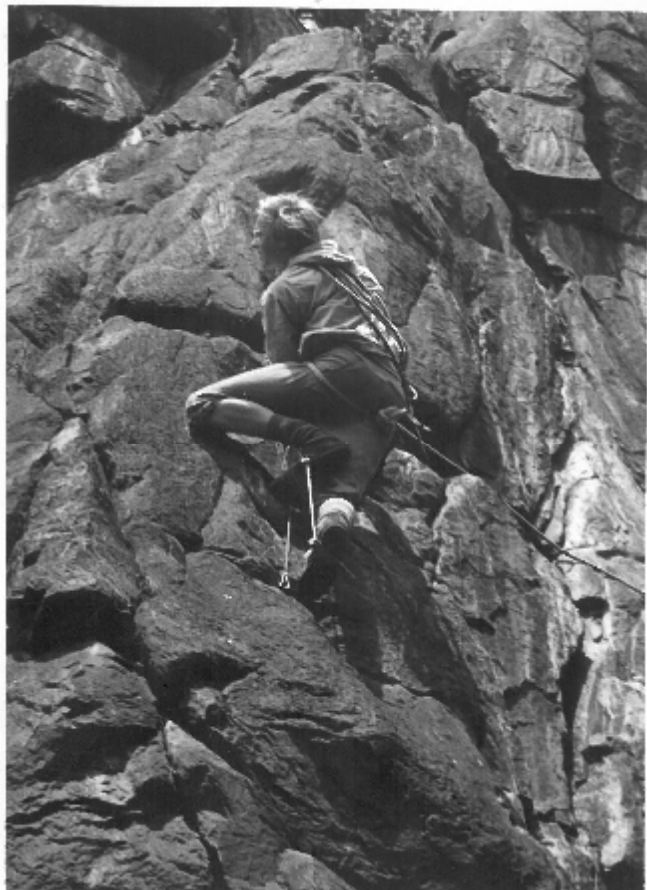
Chtěli jsme si užít příjemný čas v partě podobně naladěných lidí. To, co i teď asi zůstává. Vy-sloveně sportovní cíle jsme třeba i měli, ale že bychom pro to něco udělali, to ani ne. To spíš přišlo v generaci po nás. Měli jsme radost, když jsme lezli v Prachově a uměli jsme vylézt většinu klasických sedmových cest. V Prachově jsme občas viděli ty klasiky, třeba Zdeňka Koťátka, a občas nás na něco vzali. Tehdy tam škodil třeba Franta Krupka. V Prachově jsme se vždycky sešli v hospodě na Turistárně a tam už většinou někdo byl. Ta atmosféra byla dost přátelská. Prachov nebyl velký a těch lezců nebylo tolik, takže když se někdo začal pokoušet o něco pěkného, tak se tam ostatní seběhli. Jednou se nám stalo, že jsme se omylem namontovali do nějakého nového VIIc, tak ostatní byli zvědaví, co tam budeme dělat. Museli jsme vyslaňovat za nějakou břízku o průměru 2cm. Na tu dobu rád vzpomínám. S tou partou, co jsme jezdili, tak se každý rok setkáváme v Příhrazech. Teď už budeme mít asi 35. setkání. Taky jsme rádi jezdili na Sušky.

Mluvíš o sobě dost skromně, ale já jsem o tobě spíš slyšel, že jsi dobrý písař.

Já jsem nikdy moc těžký cesty nelezl. Možná na druhém nebo se s někým střídat. Ale že bych vytyčoval a hrnul se do linií na písku, to ne. Pěkný cesty jsem vylezl s Rikym (Stanislav Zeman), protože byl hodně šikovný. Přelezli jsme ty velké klasiky, ale já se nepovažuji za dobrého písaře. Časem jsem se naučil spáry, ale jen ty užší. Vždycky, když jsem v Příhrazech, tak jdu na Smítkovu Rakev, jestli třeba už na to přijdu, jak se to dělá. Zatím jsem to nepřelezl. Krupka mi říkával, že to přelege s fajkou v hubě. Užší spáry mě později bavily a vyhledával jsem je. Já měl radši tu pohodu, to bylo pro mě důležitější než nějaký boj. Ne, že by mě netěšilo, když se povedlo vylézt něco těžšího, ale ostatní byli šikovnější. Víc sportovali, běhali, trénovali a plavali.

Takže ty jsi neměl žádnou sportovní průpravu?

Ne, mně vždycky přišlo, že to lezení je vhodný pro ty nešikovný. Já jsem nikdy nebyl šikovný na nějaký sport, i když jsem dětství strávil venku. Celý dětství jsem prostál v bráně. Tam jsem udělal nejmenší škody. Lezení je přirozený pohyb, když se nejedná o extrém. Střední úroveň lezení je dobrá pro antitalenty, kteří si tam najdou svoje. Později jsem to zažil u kluků, kteří trénovali a dělali nějaký sport. Ti začínali v lezení někde jinde. Zažil jsem neuvěřitelný týpky, u kte-

Perštejn v období 1970-74

rých by nikdo neřekl, že můžou něco vylézt. Jezdil s námi jeden kamarád, kterého jsme potkali na vandru na Ostaši. Byl to dlaždič, takový sociální případ a jednoduchý kluk. Tak jsme ho začali brát lézt a on v krátký době začal lézt neuvěřitelný věci. V Prachově Údolní Ameriku a Bič, takový prásky. Měl zavalitou postavu. Já jsem si to vysvětloval tím, že je zvyklý celý den držet kamení, tak je s tím nějak propojený. Ty šutry mu do ruky patří. Udělal např. v Perštejně Vánoční cestu a Chrudimskou (E. Dolan).

Měli jste možnost lézt v Německu?

I do blbého NDR to nebylo jednoduchý. Muselo se jet přes hraniční přechod, musel jsi mít kou-

pený celní a devizový prohlášení za 25Kčs kolek a to už v pátek odpoledne nešlo koupit. Do Německa jsem začal jezdit s Pafkou Krupkou, vynikajícím pískařem, se kterým jsem se seznámil na Prachově a v roce 1976 působil v Chomutově, potom odešel do Litoměřic. Ten se v pátek sebral a jel do Německa. Občas nám něco ukázal a tam jsme se seznámili s tou komunitou, která nám v Rathenu něco ukázala. I do Bielatalu, kam se přejde za půl hodiny, tak jsme to museli objíždět. Ono co tam lézt? Je to strašně vysoký. Nevěděli jsme, jestli do něčeho vlezeme a vrátíme se zpátky. Bez znalce, kdo to tam zná, tak to nešlo. Průvodce nám chyběly.

To bych se tedy zeptal na tvou verzi, jak jsi měl úmysl vylézt Talweg na Höllenhunda a Štěpán vás od toho odradil?!

To Štěpán dělá, já tomu moc nerozuměl, asi že byl tak soutěživý. On to ještě neměl vylezený. S Jardou Zástěrou jsme se do toho nacpali, už jsme si mysleli, že na to máme. Jarda už byl nalezený v první délce, ale nebyl moc vysoko. Najednou se z ničeho nic objevil Štěpán a začal nás strašně drbat, že vůbec nevíme, do čeho jdeme a tak strašně do nás hučel, až jsme to vzdali. Taky jsme byli na vážkách, protože to pro nás byl odvážný podnik. My jsme potřebovali postrčit a on nás z toho naopak sundal. Jarda vyslaňoval asi z hodin. Pak už jsem to nelezl.

Ted' již dospělí horolezci na tebe rádi vzpomínají, jak jsi v klubu figuroval? Byl jsi i instruktorem?

Ty místní začátky nepamatuju, když jsem přišel z Hradce. Měl jsem malý děti, tak jsem tomu zase tolik nedával. Pak jsem řadu let předsedal ve Velkodole TJ Jana Švermy. My jsme tam byli dost upozaděni díky fotbalu a kuželkám. Někdy v roce 1978-79 vznikl lyžařský oddíl TJ Klínovec. Tak jsme tam dojednali přestup s tím, že přejdeme do Chomutova a v Jirkově to zrušíme. Taky z nás měli obavy, ale je fakt, že to lyžování a lezení jde tak nějak dohromady, hlavně kvůli přírodě. Zažili jsme tam pár slušných let a ten oddíl fungoval. Už jsme neměli takovou povinnost mít děti, ale my jsme to přesto s Pepou Dvořákem dělali. Docela mě to bavilo. Jezdili jsme s mládeží na tábory, vždycky s námi jezdili Milan Svinařík a Jirka Šťastný. Já jsem měl mě-

síc dovolené, tak jsem nemohl celou dovolenou vyplýtvat na lezení. Zaměstnavatel mě na tohle uvolňoval a dostali jsme na mládež i nějaký koruny. To byl vítaný týden dovolený navíc. Působil jsem jako instruktor.

Do jakých hor jste v rámci oddílu jezdili?

Jirkovský oddíl založil tradici, že se každý léto jelo do Tater a to i s těmi mladými. Brali jsme to opravdu zodpovědně. Srovnával jsem to s tím, jak jsme byli v Tatrách teď. Na Popradském plesu jsme spali na chodbě a na záchodech. Dávali jsme kotelníkovi dýška, že nás tam nechť. Dům praskal ve švech a vstávali jsme v hluboký noci a pak vařili. Když se začalo rozednívat, tak jsme chtěli být už pod nástupem. To se změnilo. Dnes máme snídani objednanou v 08.00 hod. a sotva v 09.00 hod. se vychází ven. Zpočátku jsme jezdili s mladými do Tater jen v létě. Později jsme jezdili i v zimě. Pak jsme to začali rozdělovat na týden v létě a v zimě. Pak jsem se dostal do Tater ještě na cvičitelský kurs. Jezdili jsme tam s Hradečákama, pak i do Krkonoš. Poprvé jsem tam měl mačky na nohách a popolézali jsme žlábků. V té době ještě nebyly na mačkách přední hroty. V jedné ruce jsme měli kladivo a v druhou skobu, vysekávali jsme stupy. Učili nás brzdní přes koleno, když někdo sjede po sněhu, ale já si myslím, že to moc účinný není. Takže jsme jezdili i v zimě a časem jsme lezli i docela pěkně věci. Postupem času jsme začali plánovat i výlet do jiných hor. Vždycky měl někdo u dětí službu a ostatní šli normálně lézt.

Vzpomeň nějaké pěkné výstupy v Tatrách?

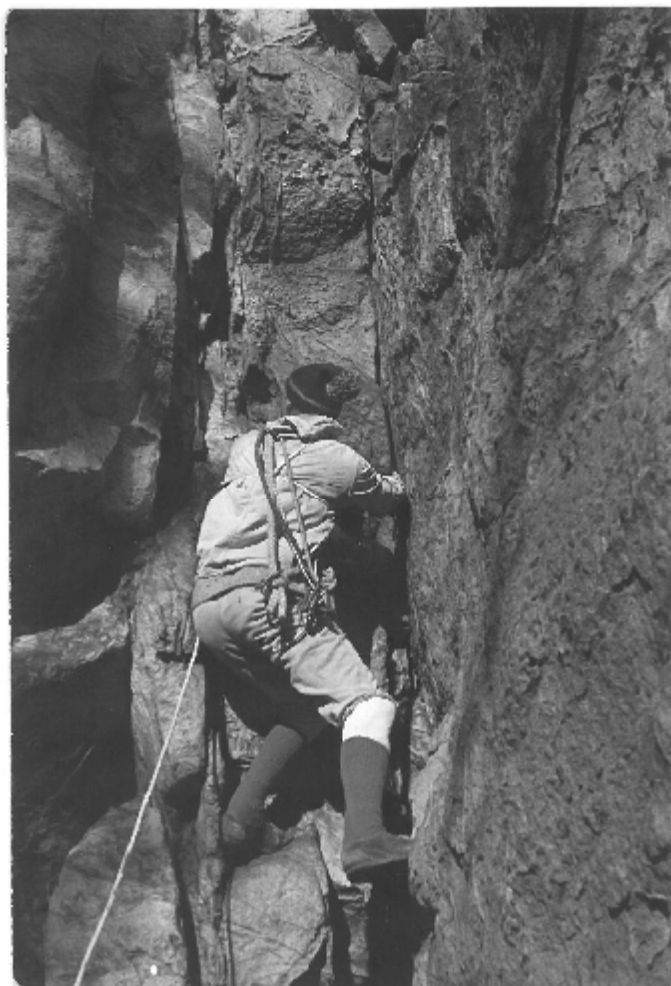
Například v listopadu v zimních podmínkách jsme lezli na Batizovský štít. Byl to dlouhý nástup, který jsme vyšli po tmě, lezli jsme pomalu, ještě se musí přelézt hřeben Batizáku a ten byl celý v ledu. Tak jsme to lezli dlouho. Když jsme šli žlabem dolů, tak už byla tma. To byl pořádný výstup. Potom jsme lezli na Železný štít Korosadowicze ze severu. Na Žlutou stěnu Cagašika. Na Zadní Baštu jsme lezli s Hansem Puškášův pilíř v zimě. Je tam dlouhý nástup a trochu jsme to podcenili. Puškáš psal v průvodci čtyři hodiny, ale za tu dobu se to nedá stihnout, tak jsme tam zůstali v nouzovém bivaku. Vedle na pilíři šli ještě Meky s Bouzkem a taky tam zatměli.

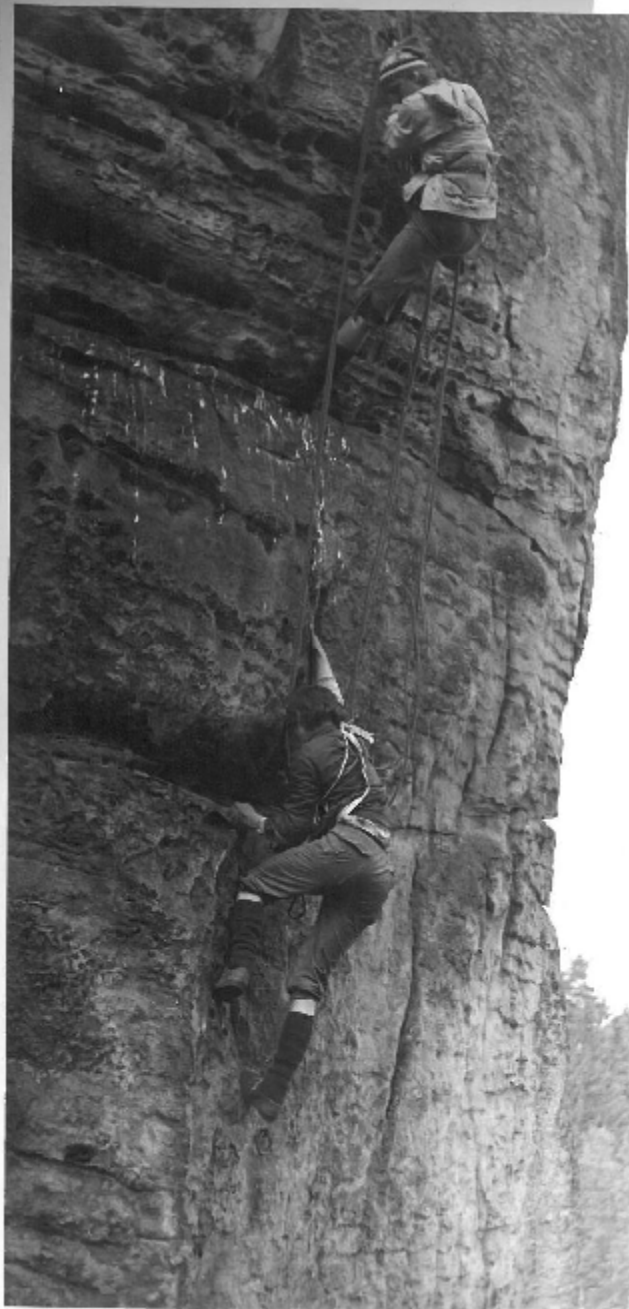
Můžeš zmínit nějaký humorný zážitek?

Právě výstup na Zadní Baštu byl výborný zážitek. Celý den jsme se viděli s klukama z druhého pilíře, až bylo jasné, že to nemůžeme nikdy do tmy dolézt. Kluci měli před sebou lehčí délku. Bouzek byl výborný lezec, ale občas chabrus na přemýšlení. Tak navázal dvě lana, a že zkusí urazit v tom sněhu co nejdelší úsek. Nějak se jim seklo lano a oni se neslyšeli. Tak jsme jim to vyřizovali z druhého pilíře. Sprostě si nadávali. „Vyříd' tomu ..., ať mě dobere.“ „On ti říkal, že jsi...“ „Tak mu řekni ...“ Tak jsme se náramně pobavili, než si to kluci všechno pořádně řekli. Ráno jsme to nějak dolezli nahoru, ale nevěděli jsme kudy sestoupit. Vzali jsme to do Mlýnické doliny, tedy na druhou stranu na Štrbský pleso, a tam byl zrovna pohár v klasických disciplínách. Poseděli jsme tam a viděli ty nejlepší světové běžce. Byly tam stánky a na hyenu jsme se najedli a mazali na Popradský.

Perštejn v období 1970-74

Běžný oděv lezce v podvlíkačkách, navázán přímo na laně. Tlustá smyčka je ta, kterou Hans uřízl z ohrazení na 1. Máje v Chomutově.

Prachovské období 1972 - 76

Zdeněk s Hansem v Jižní cestě na Prachovskou jehlu, červen 1975

Ještě jako trampové jsme jezdili na velký čundr do Tater, a když jsme byli už horolezci, tak jsme tam jeli s Honzou Šestákem lézt. Posháněli jsme stan s dírou uprostřed, horolezecký lano a jeli jsme do Tater stopem. Každý jel zvlášť a vždycky jsme si dali sraz na nádraží v nějakém městě, protože s tím naším batohem by nás nevzali. Já jsem na něj čekal v Olomouci na nádraží a bylo strašný horko. Byl jsem oblečen jen do trenýrek, když přišel a hodil jsem si batoh na záda. On nějak sjel a strhl mi ty trenýrky v čekárně. Hans se tím cítí být náramně pobaven už od našich 18ti let. Na Štrbském plese jsme si postavili drze stan, ani jsme nevěděli, že se to nesmí a pár dní jsme tam bydleli. Vyra-

zili jsme na Popradské a první skálu, jak je Ostrva, tak jsme si řekli, že to polezeme. Později jsme zjistili, že to je Gálfyho ledopád. Byly tam i nějaký skoby ze zimy. Skončili jsme v nějaký strašný kosovce. Pak jsme došli až do Váhy (pozn. red. Chata pod Rysmi) a tam nám poradili, ať si zkusíme vylézt naproti chatě na Dračí pazúry. To byl první tatranský trojkový výstup. Měli jsme hornický helmy, pár smyček a skoby.

Taky si pamatuju, jak byl v Tatrách Bohouš Dvořák na Zlomiskách na Dračích hlavách. Strašně se zkazilo počasí. Museli z toho sláňovat a začal padat sníh a lavinky. Tam byl kluk, který byl poprvé v horách, tak volal na Bohouše: „Bohouši, ulítla ti větrovka!“ Ale on to byl Bohouš i s větrovkou. Smetl ho dolů sníh. (pozn. red. Bohouš je stále mezi námi)

Jednou jsme si s Pepou Dvořákem vyhrabali sněhovou díru, jak se kolem balvanů udělá sněhový vír. Pak to vytvoří díru, tak jsme si tam dva lehli a spali až do rána. Že si uvaříme na benzinovém vařiči. Do něho se muselo dát tak akorát

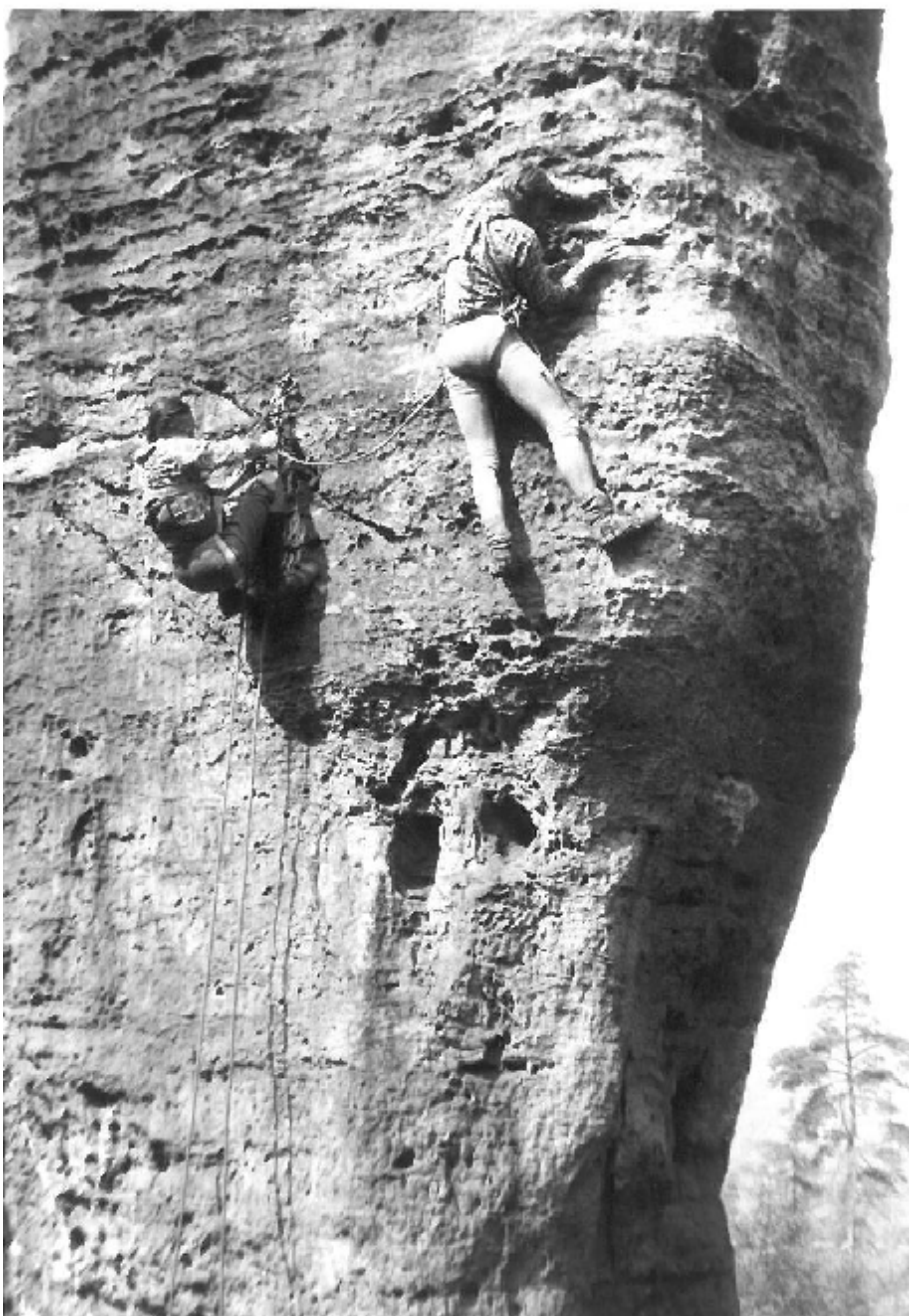
benzínu. Měli jsme ho vedle hlavy a já jsem to asi přelil, protože to pořád prskalo. Tak jsem to zastavil, odšroubal a vylil ten benzin do toho sněhu vedle hlavy a zašrouboval. Mezi tím se ten benzin v díře odpařil a ono to v jeskyni bouchlo. Tak jsme v těch spacákách z jeskyně mazali ven, ale naštěstí se nic nestalo. Pěkně to hořelo a my jsme byli pořádně vyplašení.

Když někdo neplánovitě zabíval, tak se to určitě neobešlo bez reakce kamarádů na chatě. Jak se to řešilo?

Když už někdo hysterčil, tak ti dole. Protože

tenkrát si musel každý pomoc sám. Snažíš se pomoc někomu, kdo je asi v nouzi. Jedna dvojka šla v jednom směru, druhá na druhou stranu a kontroluješ sestupy. A druhá věc byla to, že když už jsi vyrozumíval horskou službu, tak z toho byla ostuda, protože vycházel časopis Vysoké Tatry a jednou za rok nebo půl byly vypsány všechny zásahy horské služby. Tam byly všechny případy popsány, tak tam nikdo nechtěl být. Jednou byli v novinách napsaní Riky s Bouzkem, protože to už nešlo řešit jinak, než tu horskou požádat o pomoc. Oni se úplně vypařili. Někdy v září šli lézt na Volovku a byli to oba výborní lezci. Tuším, že lezli Janigu. Ten sestup je nejednoznačný a je dobrý si kus slatnit. Oni si hodili lano na druhou stranu a po tmě

*Zdeněk s Milošem Hlízou při zdolávání Mravenčí věže v Rájci
1980*

začali slaňovat do Polska. Slaňovali stěnou, která má několik set metrů. My jsme je celou dobu slyšeli za námi, ale pak přišla mlha a oni nikde. Tak jsme se v noci vrátili a pod nástupem jsme našli jen Bouzkovy pohorky, protože on to celý lezl v bačkorách. Proslačovali celou tou stěnou a nechali v ní všechnen matroš, co měli. V Polsku byl zrovna výjimečný stav kvůli Solidaritě, tak je hned kvůli tomu zatkli. Byli tam v Polském zajetí, ale nějak to vyjednala HS a odvezli je do Lysé Poľany a tam je vykopli. Museli obejít Tatry a Bouzek přišel za dva dny v bačkorách s úplně posekanýma nohama. Musel to být docela drsný pochod.

Mně se stalo něco podobného, když jsme šli s Poldou Kukačkou na Pyšný štít do Téryho chaty. Bylo to v zimě a nahoře padla mlha jako mlíko. Řekli jsme si, že sestoupíme kus toho hřebene, a pak se musíme trefit do Jordánky. Šli jsme krásným úzkým žlabem, pak to začalo být nějaký komplikovaný, ale furt jsme nevěděli, jestli jsme dobře. Zoufale jsme se probíjeli, až jsem slyšel takový bláfání a mlha se roztrhla. My jsme najednou viděli, že jsme nad Brnčálkou a to bláfání, to byl agregát. Tak, že se zkusíme vrátit do Baranieho sedla, ale tam byla spousta sněhu a já měl toho dost. Polda by to možná ještě ušlápl, ale už stejně přicházela tma. Museli jsme na Brnčálu a neměli jsme nic, jen lezecký věci. Od té doby, když jsem v Tatrách, tak na každou túru nosím peníze. Obešli jsme ubytovaný, aby nám dali nějakou kačku na polívku. Něco jsme získali a chatařka nám půjčila spacáky a nechala nás vyspat. Ráno jsme šli do Tatranské Lomnice a zpátky na Térynu.

Asi každý horolezec může vzpomenout nějaký zážitek s chataři v Tatrách.

Když jsme jeli na Popradský, tak tam jsi nepřišel s chatařem do kontaktu, to byl na půl hotel s personálem. Až když jsme byli na Téryho chatě nebo na Zbojnický, tam byly scénky, co se opaku-

jí i dnes. Zažili jsme bláznivýho Kapolku na Teryně. On nebyl špatný, ale my jsme jeho chování brali trochu jako buzeraci. Chata byla po rekonstrukci a Slováci na ní byli pyšní. Vždycky dával školení, co se smí a nesmí. Ono to má hlavu patu, aby neočůrával okolí chaty, ono to pak v zimě blbě vypadá. Jednou přivedl Josku Jánoščíka za ucho, protože očůrával chatu. Dával školení, jak se používá pisoár. Byl nekompromisní v tom, že tam nikdo nesměl přespát v bivaku. A kluci, co nespali na chatě a šli si jen zalézt a vraceli se jinam, tak je nenechal ani na schodech uvařit. Nevím, jestli to bylo ve finále dobře, že tam udržel disciplínu, ale uměl být nepříjemný. Na Zbojandě byl taky divný člověk.

Zkoušeli jste přechody Tater?

To jsem nikdy nezkoušel, to je vážný podnik. Na to jsme neměli vybavením a možná ani technicky. Víím, že to někdo zkoušel s různým obcházením i s podpůrným družstvem. Jednou jsme jeli s Mírou Žáčkem do Tater a došli jsme na Zbojanku, tam nás chatař vyhodil. Tak další kluk povídá, že ví, že v Bielovodské dolině mají Tanapáci takovou malou schovanou chatu a udělal si od ní takový nástrčkový klíč. Domluvili jsme se, že se tam sejdem. Přešli jsme přes sedlo, který je nad Zbojandou a dostali se do Kačací doliny a pak do Bielovodské. Tu chatu jsme fakt našli. V chatě ale už někdo byl a už byla tma, a tak jsme tam nakoukli a zjistili jsme, že tam jsou nějakí kluci načerno. Přespali jsme tam, ale jak jsme byli unavení a okenice zavřený, tak jsme se probudili až v půl jedný. Tak jsme to přešli Mědodolama, a pak domů.

Přechod znamená hodně útrap a málo lezení. Do bivaku jsme si taky vyrazili, ale nejsem jako Rybička, který přežil v severní stěně Eigeru

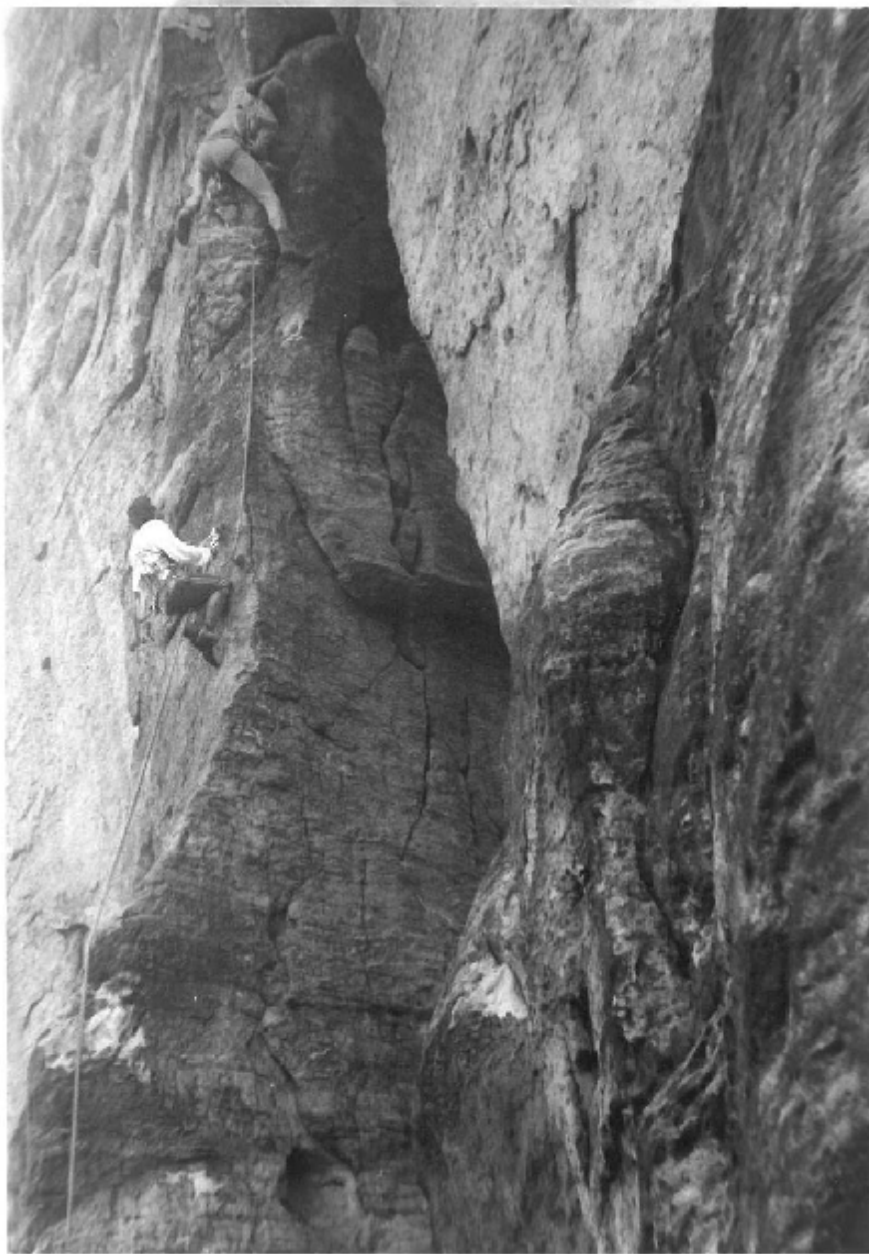
Prachovské období 1972 - 76

"Kombajn" na Kobylu - červen 1975

přes 30 bivaků. Přitom jsme stejně staří a já si říkal, kde se to v něm vzalo.

Navštívil jsi lezecky i jiné hory?

Pro nás byl dosažitelný Kavkaz, protože jsme nemuseli žádat o devizový příslib. Tenkrát se podařilo severočeským lezcům navázat freundschaft v Mestii s místními mafiány, pak se tam jezdilo tři roky za sebou. Když jela výprava, tak sebou měla v bednách lustry a tak. Miloš Hlíza tam byl 3x a vylezl pěkný věci. Jednou se tam dostal i Ota Štejnár, který to měl okouklý, takže jsme věděli, o co tam jde. Přinesl gruzinský tis-kopis Bianco, díky kterému jsme si vyrobili sami

Výstup na Blížence - Rájec 1980

pozvání. Byl trochu problém sehnat ruský psací stroj a to pozvání jsme předkládali policajtovi, který na to dával razítka. K tomu náležel i jmenný seznam psaný rusky. Do dneška si pamatuju Gajny, Gasík, Gavelka. Nakonec jsme dostali povolení v rámci výměny, kdy měli zase přijet Rusáci sem někdy. Výprava do Ruska byla dobrodružná, ale to se asi nezměnilo do dneška. V Rusku všechno funguje na jiných principech než tady. Začalo to bizarní cestou. Někam jsme přilétli letadlem a měli jsme jet dál vlakem. Když jsme přišli na nádraží, tak jsme nemohli koupit lístky, protože před pokladnou stálo 50 lidí a všichni hulákali. Nakonec jsme nějak lístky získali, ale nikdo do poslední chvíle nevěděl, na jakou kolej ten vlak přijede. Měli jsme tolik zavazadel, že jsme potřebovali znát nástupiště. Do vlaku se taky podařilo nastoupit.

Nakonec jsme jeli terénním autobusem asi 6 hod. do Mestie. To byl tak strašný zážitek. V autobuse jsme stáli a viděli jsme nekonečnou propast hned vedle silnice. Když jsme narazili na most, tak autobusák nás vyhnal ven, postavil se na most a chvíli na něm skákal. Pak sám přešel a my jsme to přešli. Vždycky jsem zalitoval, že jsem si z autobusu nevzal alespoň batoh. Bydleli jsme u nějakýho domorodce, který nám dal místnost. Jen jsme tam přijeli, tak v té vesnici došlo k vraždě. Kluci se pohádali v hospodě a jeden zastřelil nějakýho mistra Gruzie v judu. Pro toho druhýho postřelenýho přijela sanitka, a jak ho vezla, tak ho rozstříleli příbuzní toho zastřelenýho. Zbytek příbuzných utekl do hor. Celá vesnice tím žila a my jsme tam byli výjimeční osoby, takže jsme se museli zúčastnit ohromného pohřbu. Vymotali jsme se ze vsi a dostali se až nahoru pod Ušbu. Furt jsme okukovali tu velikou ledovou stěnu, ale nikdo z nás neměl takový zkušenosti a sebedůvěru, abychom si troufli to přelézt a vrátit se z toho. Před tím tam byl Miloš a Riky a ten byl nejšikovnější. Oni celou stěnu proslaňovali za abalaky a Riky to za nimi slézal. Stěna má přes

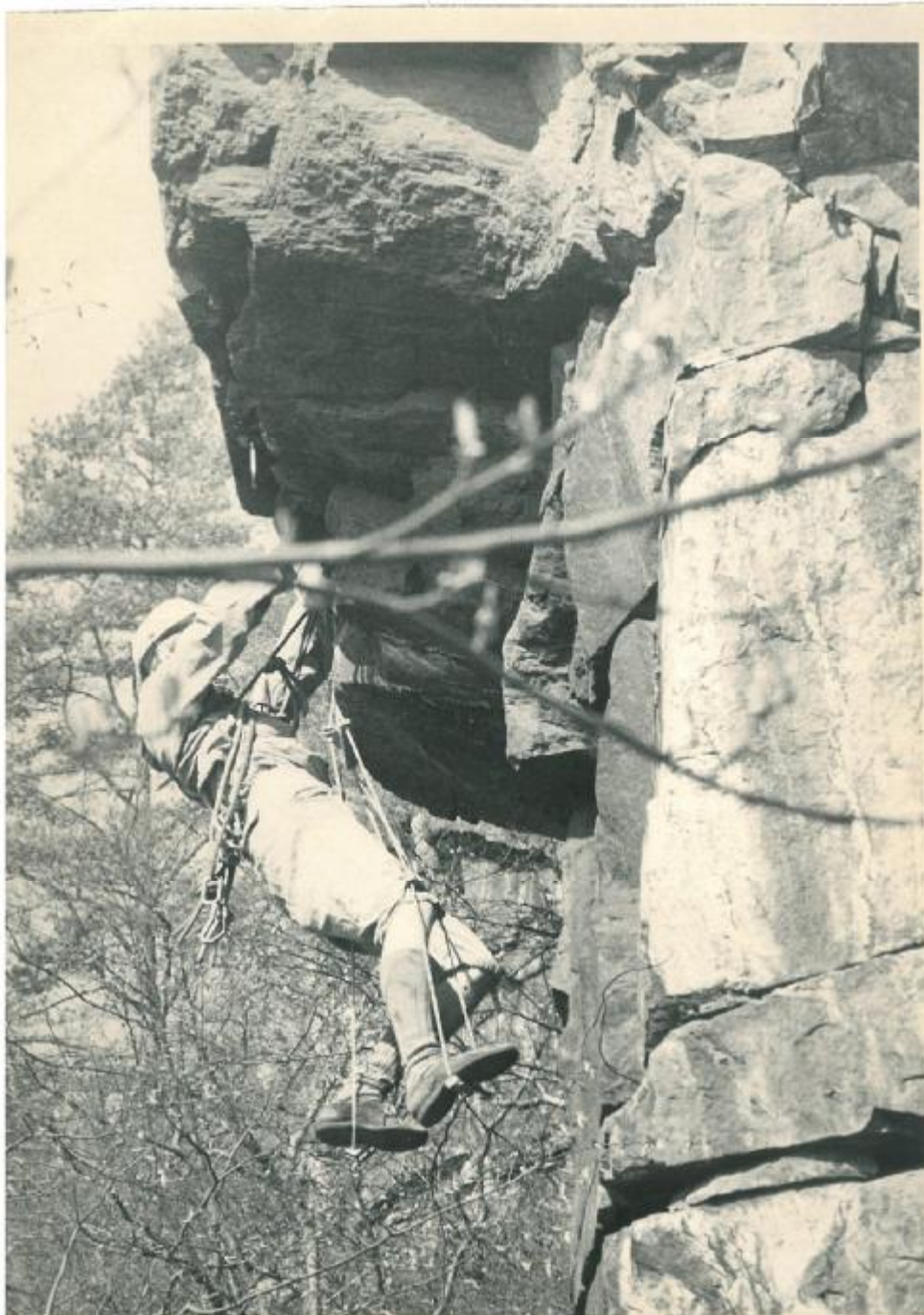
300m a nebyl tam nikdo, kdo by zavelel, že na to půjdeme. Vylezli jsme dostupnější vrcholy Čatyn a štít Ščurovského. Alpy nebyly dostupný, takže až na Kavkaze jsme viděli, co to jsou trhliny.

Taky jsem byl poprvé svědkem tragédie smrti horolezce. Když jsme stoupali po ledovci, tak jsme se dostali do takový pasáže, kdy byl ledovec zasněžený a byly tam tenký ledový mosty, o kterých jsme tehdy neměli ponětí, že existují. Myslím, že Meky se propadl do trhliny a zachytil se sám na poslední chvíli cepínem. Byli jsme z toho dost vyjukaní. Trhlina nebyla vidět. Asi ve 4.000m jsme měli tábor a přišla tam parta asi Moraváků. V noci jsme slyšeli, že se v jejich stanech něco děje. Oni tam běhali ke klukovi, kterému se rozeběhla výšková nemoc. Přitom

říkali, že je zkušený. A druhý den s ním sestupovali dva kluci, měli ho na špagátech, ale on se motal a nemohl pořádně jít. S Pepou Dvořákem jsme taky sestupovali a v místě, kde končil ledovec a ze strmého se měnil v rovinu, tak jsme viděli, že se tam něco děje. Jeden z těch kluků se odvázel a šel pro vodu, aby jí přinesl tomu nemocnému. Mezitím ten ztratil rovnováhu, letěl po strmém svahu a strhl i toho třetího kluka. Ten se snažil brzdit a spadli do takové trhliny, která měla uprostřed pilíř. Jeden kluk spadl do přední a ten druhý do zadní trhliny. To lano je zachytilo. Jeden z nich z toho vylezl, ale měl posekaný obličej. Toho druhého jsme tahali ven, ale byl na celý lano v trhlíně. Spustil jsem

Josefa do trhliny. Trhlina měla deprese, takže jsme tahali kluka a Josef ho pomáhal dávat do širších míst. Nahoře jsme ho oživovali, ale už to nešlo, přestože Josef říkal, že v trhlíně ještě chrčel a dýchal. Umřel nám pod rukama a já měl poprvé kontakt s něčím špatným v horách. Tak jsme ho umístili do spacáku a spustili dolů na ledovec. S tím druhým zraněným klukem jsme šli dolů k doktorovi, ale on se chtěl tomu ruskému doktorovi vyhnout, protože měl strach, že ho v ruský nemocnici dorazí. Nakonec v nemocnici skončil a říkal o doktorovi, že to byl frajer, protože když mu zašívali obličej, tak vypnuli proud. Doktor už to nějak znal, tak měl kabely na auto, který nastartoval a zvenku vytáhl světlo.

Při prvovýstupu Ischias v Perštejně - 1974

Pak byl tady jednou Radek Jaroš a oni se znali s tímhle klukem, tak na něho přišla řeč a on říkal, že už je taky mrtvý, že zemřel někde v Žďárských vrchách, že tam něco lezl a skecl na záda.

Takový zážitek musí přeci každého ovlivnit?!

Občas si na to vzpomenu. Určitě mám respekt v pohybu po ledovci. Začal jsem být opatrnější a nepodceňuju příznaky horské nemoci.

Jak si představuješ horolezce?

Ani přesně nevím. Dříve to bylo jasné. To byl někdo jako Radan Kuchař, uměl lézt na písku i ve vysokých horách. Teď je tolik přidružených aktivit. Měl by mít v sobě velkou touhu po vrcholu a být fyzicky zdatný. Kdo umí spojit zodpovědnost a solidnost s perfektním sportovním výkonem. Musí to být pohodový člověk a ne žádný prudič. Opatrnost není zbabělost. Neměl by být žádný fanfarón, takoví jsme byli, když jsme byli mladí, ale myslím, že to není ve skalách dobře.

Zrovna jsem četl v ročence

horolezeckýho svazu vzpomínku na Zuzanu Hofmannovou a píšou o tom, jak byla na Huascaránu a teď tam jmenují ty tři kluky. Venca Hajný, který se tam vážně zranil, Jiří Šťastný pomlácený v Tatrách. Franta Kolář pobitý při slanění z Ošarpanců. Jirka Lajprt, se kterým jsem měl lezecký období, tak zemřel v horách, i když ne při samotném lezení. Slepíček spadl z vrcholu v Ostrově. Když se ohlídnu zpátky, tak se ty úrazy prostě dějí i zkušeným lezcům a solidní přístup k lezení je důležitý. Tak to dnes vidím.

Změnil se ti v průběhu let přístup k lezení?

Já to mám pořád stejně. Jsem samozřejmě rád, když si hezky zalezu a nebaví mě lézt jen lehký věci. Snažím se dostat k hraně svých možností, a když se mi něco povede, tak mám z toho radost, ale čím dál tím víc mám rád u toho pohoď. A víc se bojím. Bojím se do nejištěných cest, takže si nejvíc užiju lezení na Kalyminosu, kde nemusím přemýšlet o počasí a vím, že si zalezu dobře zajištěný cesty. Když mě přestane bavit lezení, tak si jdu zaplavat. Asi i díky tomu, že jsem tím zkažený, tak už mám problém lézt delší nezajištěný úseky. Stále obrážím Bořeň a písky. Líbí se mi třeba i skalní oblast Kreutzberg nad Litoměřicemi. Když mě ale někdo vezme na něco pěkného do Labáku, tak mě to potěší. Pořád jezdím lézt a mám z toho radost.

Máš nějaká hesla nebo životní pravdy, podle kterých se řídíš?

Já bych sám potřeboval poradit pravidla, kterými bych se mohl řídit. Jinak hesla nemám.

Proč jsi registrován v oddíle v Benátkách nad Jizerou, když bydlíš v Teplicích?

To díky mému hradeckému

spolulezci, se kterým lezeme do dneška. Díky němu tam vznikl oddíl a mě to asi zastihlo ve chvíli, kdy tady ten oddíl (TJ Klínovec) skončil, tak jsem se zaregistroval v Benátkách nad Jizerou. Tam je dobrá parta a jsou tam i dobré rituály. Například poslední sobotu před Vánocemi jsme v hospůdce na Valdštejně. Pořád se něco děje. Kluci mají třeba chaty v Teplicích nad Metují, takže je dostupnější Adr. Někdy je mi líto, že v Chomutově už neznám místní lezce.

Máš nějaké lezecké cíle?

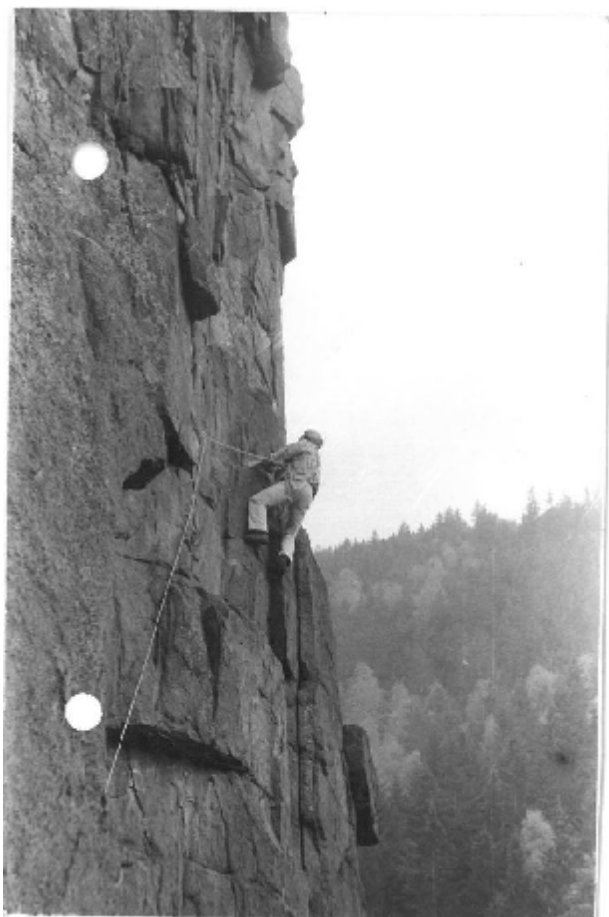
Spíš bych si přál, abych si to mohl ještě dlouho užívat na této úrovni. Protože mě pořád hodně naplňuje, když vyjedu do skal. Těším se tam, ale není to jen o lezení. Jde o příjemný lidi, vesměs stejně naladěný, hezký prostředí a občas se přidá i muzika. Cíl je, aby mi to ještě nějaký čas vydrželo.

Jarda Zástěra, Josef Dvořák a Zdeněk na Kavkaze

Ukázka korespondence mezi Zdeňkem Doskočilem a Ing. Miroslavem Chytilým - objevitelem Perštejských skal pro lezce

Pohled vytvořený z fotografie - rok pravděpodobně 1981

ČESKOSLOVENSKO
1981
50h
Pan DOČKAL Zdeněk
Kavčíčkova 4134
CHOMUTOV
430 01

Milý Zdenku, moc a moc Ti děkuji za zaslání průvodců ků; v červenci se jistě již musíš domluvit na Adršpachu na Pernštejně. Když jsem tam tehdy dělal ty cesty, tak tam hrnizdily 2 překrásní sokolí; přelehli řekou a dovali se ke nám, co tam děláme; jak jsme odleho řeku, tak tam zase leželi to vše ubyli jsme tam často a teď je mnoh neruší. Až se můj lesky a kdyžs jsi do šva - tosek tak napiš (jen 16-20.6. - jen v NDZ ležt.) Bratři Alois Mirek

Korespondenční lístek
1982

Milý Zdenku, kdyžs náhodou dostal od Ládi Boka z Jáchymova korespondenční lístek stejného obsahu, tak se to stalo tím, že jsem vám oběma psal ale adresy jsem již přehodil. Tak to raději budu opakovat. Moc a moc mě mrzí, že jsme se nemohli setkat min. neděli na perštejských skalách. Přijel totiž předseda HS-Svazu Milan Vitek s Ládou Veselým a několika pražáky ze Stáje VŠ a bylo pův. dohodnuto, že se v pátek jedeme do NDZ na Greifensteiny a v neděli na Svatošky. Jenže v sobotu večer si Veselý vzpomněl, že na Pernštejně ještě nebyl a tak se jelo na Pernštejn zvláště, když tam nebyl ani předseda Svazu Vitek, který sjede, kde co je u nás k lezení. Moc a moc se jim tam líbilo. Já jsem byl nakonec moc rád, že jsem si to před tím průvodcem prohlédl po tak dlouhé době. Udělali jste tam krásný kus práce, veše cesty se nám všem moc líbily! Do připravovaného průvodce tedy dám všechnu cestu v hlav. masivu, včetně prové přilehlé věže a také cesty na věži ve svahu a cesty v Kotvině s tím, že na pěkně vypadající cesty okrajové u chat, než se přijde k hlav. masivu, odkáži poznámkou na dobře zpracovaný Tvůj místní průvodce. A mám k Tobě zároveň velkou prosbu: Moc bych Tě prosil, kdyžs byl tak laskav a mohl mě poslat dva průvodce pro Dr. Vítka a organizáč. Slavia Štykara. Nebo budeš-li chtít tak jim to pošli/ale napiš mě, že se to udělá/Předem Ti moc děkuji!!!
Dr. Milan Vitek Kříbenická 409 Praha - Címice - 18180
Pavel Štykar, Lidická 42, PRAHA - 5 150-0
mnoho srdec. pozdravů Mirek

Soutěž o „Největšího škodiče Horoklubu roku 2012“

Jiří Šťastný

Stejně každý rok, i letos vyhlásil výbor klubu soutěž o „Největšího škodiče roku 2012“. A jako po každé jsme obdrželi zpět jen mizivé procento vyplněných formulářů. Je to tím, že většina členů klubu neleze? Anebo se svými výsledky jen nechtějí chlubit? Ten, kdo pravidelně do skal jezdí a chodí na klubové schůze asi ví, kde je pravda a kolik našich členů doopravdy leze. S tím ale ve výboru nic neuděláme, nám nezbyvá nic jiného, než vyhodnotit těch pár údajů, které zpět obdržíme. Za rok 2012 vyplněný formulář odevzdalo celkem 10 lezců a 3 lezkyně (plus Pepa Zeman, který nám poslal E-mailem po termínu uzávěrky, že vylezl 202 cest a získal 3407 bodů, ale formulář stejně nevyplnil).

Stručné výsledky jednotlivých lidí jsou uvedeny v následující tabulce, která je seřazena podle dosaženého počtu bodů:

	Jméno	Příjmení	Celkem		Počet boulderů	Nejlepší výstupy jako prvolezec		
			cest	bodů		Písek	Skála	Hory
1	Martin	Jech	470	19320		3 x Xa RP, IXc OS	2x8a PP, 7c+ OS	7- OS na Marmoladu
2	Pavel	Bohuněk	558	14413	24	4x Xb RP či PP	7b+ OS, 9- RP	9- RP, Weberovka v zimě
3	Aleš	Michálek	349	9775		3 x Xa v Labáku	7b+ (9-) v Chorru	9- a 8- na Torsäule
4	Leoš	Dvořáček	432	4552	704	7A+ Ostaš, 6B Sněžník	7+ OS, 7B v Žihli	Eibergfall WI/3 235 m
5	Veronika	Dvořáková	477	4492	68	VIIa v Tisé	6 RP na Špičáku	
6	Jiří	Šťastný	150	4445		VIIb OS	7a OS Kalymnos	V+M 7- Marmolada
7	Mates	Šťastný	153	2926		VIIIa v Tisé	6c (8-) Kalymnos	
8	Ludvík	Kostka	410	2074		Sněžník bouldery	7- v Kruškách	Lagginhorn 4010 m n.c.
10	Blahoš	Kluc	211	1859	156	VIIa v Rájci	6+ Perštejn, Kočka	Ledy v Alpách
11	Broněk	Bandas	172	1703		VIIb OS v Tisé	6a OS v Itálii	
12	Zuzana	Šišovská	196	1627		VIIa v Tisé	7 v Rakousku	6+ v Rakousku
13	Milan	Svinařík	131	1520	507	VIIa OS Rájec	6+ OS Petrohrad	Dachstein Normálka
13	Petra	Bandasová	166	1176		V OS v Tisé	6 RP na Špičáku	

Martin Jech - největší škodič mezi muži

Jelikož ale přepočtová tabulka výstupů na body nikdy nemůže zaručit objektivní porovnání dosažených výsledků, protože např. neobsahuje kolonku pro bouldery nebo nerozlišuje délku vylezených cest, přistoupili jsme opět k vyhodnocení „Největšího škodiče klubu individuálně“.

Z výše uvedených výsledků je zřejmé, že na první místo se letos konečně protlačil Martin Jech se ziskem 19 320 bodů za 470 vylezených cest. Tímto výkonem Martin přehrhl Pavlovi Bohuňkovi vítěznou sérii, kterou si v této soutěži již mnoho let držel, a odsunul ho na druhé místo. Ale i jeho 558 cest a 14 413 bodů rozhodně budí respekt. Na třetím místě se umístil další „desítkový lezec“ Aleš Michálek, který vylezl 349 cest, za něž získal 4552 bodů. Hodnotným výkonem je ale i čtvrté místo našeho předsedy LeToše Dvořáčka, který sice vylezl „jen“ 432 cest, za které získal 4492 bodů, ale k tomu vylezl ještě neuvěřitelných 704 boulderů, které se do bodového hodnocení nezahrnují. Svou bouldrovou formu LeToš vloni povrdil i na Petrohradském padání, kde byl vyhlášen „Nejlepším sběračem“ za vylezení největšího počtu boulderů. Z tohoto pohledu rozhodně stojí za zmínku i Svinčových 507 boulderů, vylezených v roce 2012.

*Verča Dvořáková - největší škodička a
"Největší vzestup roku 2012"*

Mezi ženami byla situace mnohem jednodušší, protože se nám vrátily jen tři vyplněné formuláře. První místo mezi ženami a celkově páté místo mezi všemi obsadila za 477 vylezených cest se ziskem 4492 bodů Verča Dvořáková, za což jsme jí zároveň udělili i titul „Největší vzestup roku“. Druhé místo mezi ženami obsadila Zuzana „Deivina“ Šišovská za 196 cest a 1627 bodů. Na třetím místě se umístila její sestra Petra „Šiška“ Bandasová se 166-ti vylezenými cestami, za které získala 1176 bodů. Když vezmu v úvahu, že má dvě malé děti, tak je to také úctyhodný výkon.

Zvláštní cenu výbor klubu udělil Tomovi Hyksovi za nejdelší pád - malé letadélko, které se moc líbilo nejmladším účastníkům valné hromady (Filípek, Broník a Davídek).

Všem, kteří odevzdali vyplněný formulář, byly na valné hromadě klubu předány hodnotné ceny, takže určitě nelitovali času, stráveného při vyplňování formuláře. Tímto jim za výbor klubu gratuluji, ještě jednou děkuji za vyplnění formulářů a přeji úspěšnou lezeckou sezónu v roce 2013.

Jířa

Pavel Bohuněk - 2. místo

Deivi Šišovská - 2. místo

*Aleš Michálek -
3. místo*

*Péťa Šišovská -
3. místo*

Co kdo s kým, kdy, kde, jak a komu v květnu 2013

Zájemci o tuto rubriku, necht' se obrátí přímo na autora Párka na adrese: parekteam@seznam.cz.

Určitě ochotně poskytne veškeré informace.

